

Előfizetési árak:
 Évesre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Heti óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 Hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-ső szám
 I. EMELET
 Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek fű

A kormány ügynökségei.

Pécs, 1895. augusztus 3.

(*) A vármegyei rendszer és az önkormányzat felett a kormány három évvel ezelőtt meghuzta a lélekharangot és pedig egy erősen felszerelt nagy törvénytervezettel. A javaslat azonban megbukott, illetve a kormány azt visszavonta s annak két szakaszát, mint elfogadottat szentesítette. Hasonló játékot még törvénnyel és országos képvisellel nem játszott senki, mint e javaslatoknak az apja: Szapáry Gyula gróf.

Azóta a közigazgatás államosításának kérdése csendesesen pihen a kormánypárti agyakban és csak mint elkárhozott lélek jár fel olykor hallottaiból, hogy ijeszte a kételkedő, bizakodó elméket. Most már inkább a rendőrség államosítása kísért határozottabb alakban, mert ha ez meg lesz, könnyebben megy a dolog a végelgyengülésben szenvedő vármegyékkel.

Azonban nem lehetetlen, hogy ez az agyrém is testet fog ölteni, hogy a vármegyét megölni, a szabad szót elfojtani fogják azok, a kiknek nem tetszik, ha az igazságot a szemökbe mondják. De még ettől az időtől messze vagyunk, még addig sokat kell beszélni, sok főispánt kinevezni, sokat meneszteni. Még addig a rendelkezési-alapot, ezt az állami kortes-kasszát meg kell tölteni az ország pénzével és sokszor kell abból még drága vokokat megvásárolni.

De ezt az időt is majd csak kibójtólik azok, a kiknek az államosított közigazgatás a malmukra hajtja a vizet és pedig annál könnyebben, mert ők a hatalom boldog birtokosai s nekik van okuk most is jól érezniök magukat s ha valamit akarnak, lesz eszök, hogy az nem fog járni a saját helyzetüknek rosszabbá tételével.

A közigazgatás államosításának eszméje nem új dolog s ha olyan emberek volnának az állami gépezet élén, a kik a független magyar nemzeti eszme minden attributumait lelkesülten támogatnák, a kik minduntalan nem kacsintgatnának Bécs felé, a kik a közigazgatás államosított hatalmát a disszidens nemzetiségi aspirációk ellen és a magyar állam védelmére akarnák felhasználni: akkor nem, egy szóval sem agítálnánk ez ellen a korszerű eszme ellen. De a mai állapotok nem megnyugta-

tók, a küszöbön álló rendszer-változás kétségbeejtő, az a nemzeti eszmék és a függetlenségi vágy megőlését eredményezné.

És éppen ezért kell ellene küzdenünk nekünk, a kik még ma se, a kik még annyi keserves tapasztalat után se mondtunk le arról a sokak által elérhetetlennek nevezett vágyról, hogy ezt az országot teljesen függetlennek, hogy ezt az országot gazdasági és pénzügyi tekintetben is önállóan lássuk.

Ezért tartunk mi minden változástól, ezért félünk mi attól, hogyha az exponáltabb hivatalokra, méltóságokra olyan emberek hozatnak szóba, a kiktől nem azt tudjuk, hogy a nemzeti törekvéseknek barátjai, a kiktől nem vagyunk meggyőződve, hogy testestől-lelkestől tiszta, becsületes meggyőződésből cselekszik azt, a miről hiszik, hogy a magyar nemzeti állam javára van.

A kormány, a kiket megunt a saját suit-jében látni, a kik a pártérdek szolgálatában testileg-lelkileg kimerültek s erőre, pihenésre vágyakoznak, a kik ellen a parlamentben már olyféle hangok emelkedtek, a melyek a fenyegetés színezetét viselik magukon; szóval, a kik még nem lettek ugyan egészen lehetetlenné, de a kik mostani pozíciójukban mihamarabb lejátszanák a maguk kis játékaikat, vagy a kiknek kortes- és egyéb családi, kétes és kétesebb érdemeit meg kell jutalmazni. — azok kapnak hivatalokat. Kaptak az előtt kataszteri biztosságot, víz- és tűz-, filloxera- és kolera-biztosságot és most kapnak azonfelül még főispánságot is. Tessék választani.

Ez a stallum a legnagyobb hatáskörrel jár. Ezek a kormány végvárai a vidéken, a kiknek meg van adva a jog arra, hogy adót ne fizessenek, hogy a választott tisztviselőket a megyeházából kiboxolják, pénzügyigazgatókat, szolgabírákat és vasuti hivatalnokokat elcsapassanak, áthelyeztessenek, választói joggal nem bíró zselléreket, vasuti inzselléreket és hivatalszolgákat jogtalanul bevegnyenek a választási lajstromba és a függetlenségi érzelmű embereket onnan kitöröltessék.

Az ilyen főispán nem a közigazgatás feje, hanem a kormánypárt megyei gyülekezetének mindenható totum faktora; főkéntes, a kinek öt évig egyéb dolga sincs, mint a választási lajstromok gyártására felügyelni és az öt évenként megeső

képviselő-választásokat előkészíteni, hogy a kellő pillanatban az emberek eléggé megpuhitva, eléggé terrorizálva legyenek.

Ezek az ugynevezett erélyes főispánok, a kormány ügynökei, a kik a kormány de nem törvényadta hatalmukkal nyakára ülnek a vármegyéknek, hogy ott más akarat, mint a kormányé, ne érvényesülhessen.

Hiszen ha ez mind a magyar állameszme érdekében történék s egy erélyes és céltudatos nemzeti politika kifolyása volna, — akkor még hagyján volna. De az a sajnos, hogy ennek éppen az ellenkezője áll: olyan vármegyékbe tesznek ilyen erélyes főispánokat, a melyek tősgyökeres magyarok és azért, hogy ott a nemzeti érzelmek szabad fejlődését elnyomják, tönkretégyék.

Ez az, a mi elszomorító jelenség, a mi arra enged következtetni, hogy a mi minisztereink és azok adjunktusai beválnának a hadsereghez — jelző zászlónak.

Kiállítási szédelgők.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1895. augusztus 3.

Lapunk tegnapi számában közölt leleplezések nagy feltűnést keltettek az egész városban, mindenütt a sajnálatos esetről beszéltek, melynek áldozata 14 derék pécsi iparos volt.

Hogy mennyire biztosoknak érezték magukat ezek a jó madarak tisztességtelen üselmeikkel, bizonyítja a következő tény: Midőn Schönwald Imre kijelentette a lyoni kiállítási érmet, oklevelet és érdemjelet prezentáló Hercegnek, hogy a kinttetteket nem fogadja el, mert hát nem állított ki semmit se, Herceg uram hosszu orral és 200 frt nélkül távozott.

De nem hagyta a dolgot annyiban; mert hát neki Schönwaldtól aláírt oly tartalmu nyilatkozat volt a birtokában, mely szerint ha a Herceg és Mauthner közbenjárásával sikerül neki az első osztályu érmet és kinttétést „megszeresni“, úgy Schönwald köteles akkor, mikor neki ezek a dolgok átadatnak, 200 o. é. forintokat azonnal lefizetni.

Schönwald jóhiszeműleg járt el; mert azt gondolta, hogy tisztességes emberekkel van dolga, a kik nem fognak olyan üselmekbe bocsátkozni, hogy akkor is tanúsítsák a kinttétést, midőn valaki egyáltalában ki sem állított. Mivel pedig Schönwald maga legjobban tudta, hogy nem állított ki semmit, jósan érezzel nem gondolhatta, hogy ezért ő még kinttétést is kapjon.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Frater Valentinus.

— Jöss-e labdázni, frater Valentine?
 — Játsszani?! Nem tud az egyebet, mint szent elmélkedéseket írni, s hetven kilós vasrudakat emelgetni.
 — Tud biz az mást is! szólt egy kék szemű kis szeminarista, a kit egyszer frater Valentinus jól elpáholta, mikor a földi élet örömeiről még le nem mondó szeminarista vörös papirosból kivágott szivert ragasztott az ablaküvegre, hogy a nagy, erős és szemtelenül mosolygó konyhaleány ily módon tudomásul vegye a szó legszorosabb értelmében „kimondhatatlan“ szerelmét.
 — Az alamuzsi macska nagyot ugrik! jegyzé meg a senior. Mikor még novicius voltam, volt közöttünk egy szeminarista, a ki még ájtatosabb és szorgalmasabb volt, mint Valentinus. És két év múlva „kiugrott“ a reverendából, annyira szerelmes volt a gyerek!

Frater Valentinus, egy magas, széles vállu, vastag nyaku kispap nyugodtan hallgatta a megjegyzéseket, és nem ment labdázni.

A kispapok lármázó csapata rohant az udvarba hancurozni, frater Valentinus pedig a hóna alá véve Horatiust, ment a kolostor kertjébe. S míg végig haladt nagy, kopogó csizmáiban a széles folyosón,

a folyosóról az elhunyt rendfőnökök arcképei mosolyogva tekintettek le rá, mintha csak azt akarták volna mondani:

— Ez az ember a derék klerikus, ez az ember lesz hű szolgálója ura Istenének!

Frater Valentinus okos ember volt, szenvedélyek nélkül. Rendes, egészséges idegei voltak s éppen nem voltak „világi vágyai“, úgy hogy meg volt róla győződve, hogy abban a szerzetesi csuhában fog meghalni, a melyet tizenhét éves korában mint novicius felhuzott.

Most szokása ellenére mégis ábrándokba merült. A senior szavai nem hagyták nyugodni. Hát lehetséges az, hogy ő majd egyszer csupa szerelemből kilép a rendből? Bolondság.

Elkezdett olvasni. Csodálatos, mindjárt ennél az ódánál ütötte fel a könyvet. „Mater saeva cupidinum!“ Boszankodva fordított egyet, s megint rámosolygott Horatius pajzán műzsája: „Vixi puellis nuper...“ Szinte látta maga előtt a Lalagekat, Glycerakat, Lidiát s a szerelmes költő összes csábos alakjait. Elgondolkozott, hogy csakugyan kellemes lehet az, ha az embernek szép és kedves felesége van! Hisz az valami idylli dolog! Elképzelte magának az ő feleségét. Bizonyára szőke haja volna, közepén gondosan kétfelé fésülve, sima homloka, fekete szemöldöke, nevető szemei, rózsás arca, s ezen az arcokon, meg a cseresznyeajk alatt egy-egy kis gödröcske, mikor elmosolyodik; formás nyaka, telt idomai lennének, s mégis karcsu volna.

Ah, hiszen ez nem csupa ábránd, ő est az alakot már látta valahol, ő már bámult esekbe a szemekbe, ő már ölelte est a leányt és csókolta azokat a kicsiny gödröcskéket az arcán, az állán.

Igen, lassankint esésbe jutott, hogy ő már volt szerelmes. De csak afféle diák szerelem volt az egész. Annuska egészen árva lett s kijött a faluba a nagymamushoz, a hová ő is kijárt vakációzni. Megszerették egymást.

Diák szerelem! Ábrándozás boldog kora! Estétkint kiültek a ház elé a földből vert padkára, nésték a legelőről hasatérő teheneiket, elandalogtak az esti harangszón s a szerelem világába képselték magukat. Hol ez a világ? Bizonyosan a csillagokban. S keresték ast a csillagot, a hol egymást szeretni szabad, nyíltan, örökké. Ő meg is találta, annak a kék szempárnak mélyén, ott látta üdvösségét, menyországát.

A göncölsekér rudja mélyen lehajlott s az idő már későre járt, mikor a nagymamus hívó szava becsólitotta őket.

Mi szép álmok ezek! S ha ezt az álmot még egyszer megvalósíthatná! Talán még nem is volna késő. Eh, örültség az egész, ostoba ábrándozás.

De Frater Valentinus hiába fogott az ars poetica olvasásába, hiába ismételtette magában a Mollweide-egyenletek levezetésének legnehezebb képleteit, csakhogy ábrándjait elűzhesse, annak a szőke leánynak a képe nem tűnt el előle, folyton rámosolygott hívón, biztatón.

Másnap bekopogtatott a rektorhoz.

Tehát napnál világosabban bebizonyosodott a család, hogy ezek a jó firmák fünek fának, boldognak boldogtalannak megszerzik azokat a kitüntetések, csak fizessenek.

Ha aztán jól szemügyre vesszük azokat a kitüntetései érdemeket és becsületrend jelvényeket, hát a laikus is beláthatja, hogy azok rézlemezről készült utánzatok, melyek egy bécsi gyárból kerültek ki, a mely ilyeneket 50 krajcárjával en gross liferál.

Midőn aztán Herceg ur látta, hogy le van pipálva, hogy a pump értéktelen holmijaiért Schönwaldnál hajótörést szenvedett, portékáival elment Weiser budapesti közjegyzőhöz és ennek helyettesével, Bartach Béla drárral megkerestette hivatalosan Bánffy Simon pécsi kir. közjegyzőt, hogy ez mutassa be azokat a kiállítási játékszerket, azokat a talmi kitüntetések Schönwaldnak.

Bánffy közjegyző megbízásában eljár, bemutatja a dolgokat Schönwaldnak, de ez ekkor is kijelentette, hogy nem fogadja el azokat: annál kevésbé fizet pedig kétszáz forintokat. Így aztán Bánffy közjegyző visszajelentette a megkereső budapesti közjegyzőnek, hogy a tárgyakat Schönwald nem fogadja el, tehát visszaküldte azokat posta útján, egyben a költség számlát mellékelte.

Ebből az egy tényből következtethetünk arra a határtalan vakmerőségre, mely ezekben a szédelő urforma egyénekben van. Valószínűleg azt hitte, hogy Schönwald meg fog ijedni és fizet, ha kir. közjegyző útján követeli „jogos” díját, a mit ő egészen természetesen tart. Most aztán perrel fenyegetőzik arra az esetre, ha Schönwald nem váltja ki az ő meg nem érdemelt kitüntetését.

De hát különös naivság kellett ahhoz, hogy pécsi iparosaink felüljenek ilyen szélhámosnak, ha tudják, hogy az a lyoni kiállítás csakis élelmi-szerek kiállítása volt, még pedig 1894-ben, tehát ottan résztönnék, szabónak, cipésznek stb. semmiféle keresnivalója nincsen.

Azt hisszük, hogy az ekként becsapott pécsi iparosok haladéktalanul megteszik a feljelentést a két jó madár ellen, hadd menjen el a kedvük máskor is kitüntetésekben utazni.

Különb, hogy nem csak Pécsen cselekedtek meg ezek, még pedig ugyanezek az urak ilyen jeles dolgokat, arra bizonyíték a „Pester Lloyd”-nak a következő közleménye:

— **(Kiállítás szédelgés.)** Egy lipitai juhturó gyáros szívesen látta volna, ha izletes és illatozó gyártmányait egy éremmel vagy oklevéllel díszíthette volna. Egy ügyes svindlernek úgy látszik tudomására jutott a távoli Kárpátokban legelőző juhok tejét sajtjával átváltostató derék férfinak hő vágya a ügyes tervének áldozatául szemelte ki őt. Képzeteiben egy berlini nemzetközi mű- és iparkiallítás körvonalai támadtak s a rideg valóságban ennek a kiállításnak egy aranyérmét potom 200 koronáért árulta. Hogy repesett szíve a lipitai gyárosnak, a mikor mintegy nyolc nappal ezelőtt a berlini „Monopol Hotel” levélpapírosán a következő értesítést vette: „Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a berlini nemzetközi mű- és iparkiallítás jurije önnek az aranyérmét ítélte oda. Remélem, hogy a jövő héten a kitüntetés önnek megküldhetem. Együttal tisztelettel kérdem, vajjon nem óhajtana-e a berlini kiállítás katalógusában hirdettetni magát. Ez esetben kérem, szíveskedjék egy hirdetényt 5 frt késspénzzel vagy postabélyegben beküldeni, hogy e megbízás hétfőig kezemben legyen. Tiszteletteljosen Herceg S. Cim: Monopol-Hotel.” — A levél írógépén készült s a

cim, oklevél és hirdetései díj számára hagyott s utóbb kitöltött üres helyből kőzetkeztethető, hogy ez a szédelgés nagyban ment s olyanok is estek áldozatául, kik nem birkákkal foglalkoznak. Julius 13-án Herceg ur, ki időközben — mint a berlini „Kleines Journal” írja — a Spree-parti kiállítás képzeleti virányairól hazatért a Duna partjához, nemes tevékenysége gyümölcseit iparkodik betakarítani. A sajtgyárosok a következőket írja: „A berlini kitüntetés már birtokomban van s tisztelettel bátorkodom kérdezni, hogy az oklevelet, díszérmét és érdemkeresztet utánvéttel küldjem-e Önnek, vagy a pénzt előzetesen kívánja-e megküldeni. Tisztelettel: Herceg S.” — Abban a meggyőződésben, hogy ily vevőt feltétlenül a legjobban kell kiszolgálni, az oklevélstogató leveléhez a következő csinos utóiratot fűzi: „NB. Együttal értesitem, hogy Ön Münchenben az aranyéremmel lett kitüntetve, Páriszt illetőleg Ön helyett — bár tudta nélkül — 50 frank térdíjat fizettem, azért szíveskedjék ott is kiállítani, inkább 20 frtot elengedek Önnek, szíveskedjék azonnal kostoló-mustrát küldeni. Herceg S.” — Nem tudjuk — írja a nevezett lap — hogy ebben a levélben mi forralta fel a magyar birka-férfit jámbor eszejárásának tejét. Minden esetre észrevette, hogy be van csapva s egy itteni rokonához fordult közelebbi felvilágosításért. Ennek válasza, hallomás szerint, nem valami nagy bókokkal halmozta el a kérdést tevőt. A hatóságok tájékoztatására, a melyek talán foglalkozni óhajtának ezzel az érdekes esettel, közöljük a kiállítási közvetítő pontos címét is. Ez a következő: Herceg Sándor, Budapestben, Eötvös utca 19., I., 11.

Ezek után aztán ne csudálkozzunk, hogy iparosaink elmegy a kedve a kiállításokon való részvételtől, és hogy a közeledő millenáris kiállításban kevesebb résztvevő lesz, mint az 1885-iki országos kiállításban, az csak ilyen és e fajta szédelgők üzemeinek tudható be, a kik valószínűleg az illető kormány közegek vétkes elnézése folytán háborítatlanul folytathatják garázdálkodásaikat.

Legközelebb bemutatjuk ezeknek a jeles firmáknak körleveleit és árjegyzékét, melyben tudatják az illető kundschaftokkal, hogy régi, elmúlt, sőt a messze jövőben rendezendő bármely kiállításra is elvállalják az elsőrendű kitüntetés, sőt láttuk ezekben az árjegyzékekben, hogy az 1888-iki pécsi kiállítás érmét és oklevelét is megszerzik potom 60 frtért annak, a ki akarja.

Ugy látszik, gyárilag megy náluk minden, de hát így a becsület és megbízhatóság is csak gyári munka lesz, a miben hogy jövőben nem fog hinni egy iparos sem, erős a feltevésünk.

Hírek.

Pécs, 1895. augusztus hó 3

— **(Haviboldogasszony ünnepe.)** Hétfőn f. hó 5-én lesz Havi Boldogasszony ünnepe, mely napra a vidékről számosan szoktak összeseregleni a Havi-hegyen. A körmenet reggel 6 órakor indul a székesegyházból a Havi-hegyre. A kápolnában ez alkalommal ünnepélyes nagy mise tartatik. Azután pedig három nyelven tartanak hitszónoklatot: a kápolna előtt magyarul, a kápolna mögött horvátul, benn a kápolnában németül.

— **(Vásár.)** A haviboldogasszonyi országos vásár holnap, augusztus 4-én délelőtti 11 órakor ve-

Bálint nem valami szíves fogadtatásban részesült. A nagymama sirt. Azt szerette volna, ha unokája pap lesz, s a szombat és vasárnap délutáni vecsernyéken egyébrt sem imádkozott, mint hogy megérhesse azt a napot, mikor Bálint az első miséjét tartja. S most ez az egy reménye is füstbe ment.

— Legjobb lesz fiacskám, ha visszamegysz. Mi lesz belőled? Az apát ur boldogult nagyapádnak jó barátja volt — talán az ő közbelépésére majd vissza vesznek!

— És te, kedves Annuska, te is visszaküldesz a kolostorba?

— Én? Egy ilyen csinos fiatal embert, mint te? Véték volna! Hát még ha egy kis bajszocakád is volna; olyan mint Kovács Lacinak, jej be hercig volnál! Igen, te nem is ismered őt. Főhadnagy s legközelebb kapitány lesz. A legszebb ember, a legjobb táncos az egész városban! Még ma megismerheted, mindennap eljön, s én büszke vagyok rá, hogy mihozzánk legtöbbször jön!

S beszélt, beszélt szakadatlanul, mindig a főhadnagyról. De Bálint nem hallotta, szíve összeszorult, s nem tudott szóhoz jutni. Homályos lett előtte minden, majd megeredtek könnyei, s a nagy ember sirt, sirt az öreg asszony vállára hajva fejét s zokogva mondá:

— Visszamegyek, jó nagymama, visszamegyek a kolostorba!

szí kezdetét a budai külvárosi vásártéren. Ez egyike városunk legnépesebb vásárjainak, melyre a vidék lakóinak zöme összejön.

— **(Dankó Pista bucsu-estélya.)** Holnap vasárnap tartja Dankó Pista jeles dalos társulatával bucsu előadását ez alkalommal a Bedő kávéház helyiségében. Ajánljuk olvasóink figyelmébe, különösen azoknak, kik még nem gyönyörködtek a társulat szép dalaiban. Dankóék tőlünk Kaposvárra mennek.

— **(Adakozás.)** Az „Adria” biztosító társulat Pécs szab. kir. város önk. tűzoltó egyesületének 25 frtot adományozott. Ez jó példa, mely után sokan indulhatnak, hisz a kis gárda, melyből tűzoltóságunk áll, oly szép eredményel halad, hogy egy kis segítséggel, egy kis pártolással rövid idő alatt hatalmas s még tevékenyebb testületté alakulna.

— **(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter egy évre meghosszabbította a Nagy István országgyűlési képviselőnek és Hölczl Mór mérnöknek a Daránytől Drávafokig, innen pedig Baranyavár-Monostorig, valamint a Harkánytól a belisce kapelánai helyi érdekű vasúthoz csatlakozólag vezetendő helyi érdekű vasútra megadott előmunkálati engedély érvényét.

— **(Mizeriák a piacon.)** Régi nóta az már, hogy piaci viszonyaink nem felelnek meg a közegészségügy követelmeinek. Az összes árucikkek, zöldség, vaj, turó a csupasz földön vannak elhelyezve és így könnyen inficiálódhatnak. Más városokban ez szigorúan tiltva van s nem ártana a kofákat nálunk is ráncba szedni. A rendőrség kibocsájtott rendelete, melylyel az elárusítást csak kosarakban és padokon engedélyezi, meghozná üdvös következményeit.

— **(Ez is anya?)** Szontag Józsefné pécsi bányász neje még a múlt év végén egy hajtú segélyvel „elhajtotta” már majdnem teljesen fejlett magzatát. A kir. kuria kilenc havi börtönre ítélte a gonosz némbert, ki már a pécsi kir. ügyészségi tápintézetben csücsül.

— **(A pécsi cipész és osizmadia segélyző pénztár)** holnap (vasárnap) tartja meg Kőrödi Károly zenéje mellett nyári kerti ünnepélyt a munkás betegsegélyző pénztár helyiségében (Ágoston utca 22. szám alatt) Belépti díj személyenként 30 kr. Kezdeté d. u. 4 órkor. Lesz díjtékezés, fényes kivilágítás és tánc virradtig.

— **(Brutális kocsis.)** Hogy mennyire vete-medhetik a műveletlen emberek cinizmusa, arról mindazok meggyőződhetnek, kik ma reggel a Ferencciek utcájában szemtanúi voltak egy szívtelen kocsis nyera durvaságának. Nyak Mihály házi szolga, kinek vállát már legalább is 60 esztendő nyomja, rendszer szokása szerint a ház előtti gyalogjárót separte, mikor az emberbőrbe öltözött vadállat arra vágatott könnyű kocsiával s ostorával kétszer végigahintott a beteges kinézésű aggastyán arcán. Nagy néptömeg vette körül a porban fetregő tehetetlen házi szolgát s többen a felingerelt emberek közül a kocsis után rohantak. kiben egyik helybeli mészáros alkalmazottjára ismertek. A megérdemelt büntetés, reméljük, nem fog elmaradni.

— **(Az új főgimnázium.)** A hivatalos lap mai száma teszi közzé a vallás és közoktatásügyi miniszterium értesítését, hogy Zala-Egerazegen az 1895-96 dik tanévvel fokozatosan fejlesztendő állami főgimnázium állittatik fel, melynek I. és II. osztálya f. évi szeptember hó 1-én megnyílik. Egymásután alakulnak a vidéken az új középiskolák és városunkra nézve ezt anyagi veszteségnek tekinthetjük, mert az ide tóduló tanulóifjúság egy részét elvonják, mely körülmény később észrevehető nyomokat fog hátrahagyni a város közigazdasági életében.

— **(Használt a lecke.)** Fuchs József fővárosi takarmánykereskedő a múlt hónapban német nyelvű üzleti jelentést küldött be lapunk szerkesztőségébe. Mi megirtuk válaszukat a germanizáló törekvések ellenében s úgy látszik használt a lecke, mert a mai napon már kifogástalan magyarsággal megirt értesítést kaptunk. Ily morális eszközökkel kell az üzleti világ németességét megtörni.

— **(Erdőőri szakvizsgák.)** Az erdőőri szakvizsgák a földművelési miniszter rendelkezése szerint Pécsen f. évi október hó 21-én fognak megtartatni. A vizsgálat felvétele iránti kérvények a kir. erdőfelfüggetléshez nyújtandók be.

— **(Szédelgő.)** Décei illetőleg Deutsch Miklós megtanulta az asztalosságot is és a kereskedelmi ügyletekbe is belekóstolt. Egyik helyen mint asztaloslegény csalt, másutt meg mint kereskedősegéd lopott. A pécsi kir. tábla hat hónapi „nyári üdülésre” méltatta a derék ifjút, ki még sokra viheti idővel.

— **(A honvédelmi miniszter válópere.)** Biedermanné, Fejérváry miniszter anyósának halála alkalmából a bécsi lapok felelevenítették a honvédelmi miniszternek Biedermann Sarolta elleni válóperét. Erre az ügyre vonatkozólag Fejérváryné volt ügyvédje, dr. Reich nyilatkozatot tesz közzé a Fremdenblattban, a melyben egyebek közt a következőket írja: „Valótlan az, mintha Fejérváry br. honvé-

— No, mi baj carissime?

— Reverende Páter, bejötttem, hogy megköszönjem a rendnek írástam tanusított kegyességét.

— Hm, hm. Baj, baj! No de mi nem tartóztatunk senkit. Jobb most, mint mikor már késő volna! Sándor ur, távozzatok, a mikor akar s én szívemből kívánom, hogy odakünn megtalálja azt a boldogságot, a mit itt hiába keresett.

És Sándor Bálint egy félóra mulva távozott a kolostorból. A rendfőnökök képei a folyosó falairól csodálkozva, haragosan néstek le a távozásra, mintha est mondották volna:

— Az Isten átka legyen rajtad, jó atyádnak rossz fia!

Este az oratoriumban a rendes imák után kihirdette a szemináristáknak a prefektus, hogy Frater Valentinus kilépett a rendből.

— No, mit mondtam? — kérkedett emberismeretével megelégedetten a senior. — Az alamuszi macska nagyot ugrik!

Sándor Bálint pedig az Alföld felé cammogó vasut egyik kupájából kihajolva kereste a göncöl-szekeret, melynek rudja arra a házra hajlik, a melyben a legkedvesebb leány álmodik — bizonyosan ő róla.

A nagymama már a városban lakott. Itt könnyebb az élet. Meg aztán Annuska „jövőjére” is kellett már gondolnia.

delmi miniszter válopert indított volna felesége, született Biedermann Sarolta urnó ellen; a valóság az, hogy Fejérvárné ó nagyméltósága indíttatva érezte magát már másfél év előtt megindítani a válopert a miniszter ellen és az elválasztó ítélet ez év május 30-án meg is érkezett kezéhez. Igaz, hogy a válopert tartama alatt Fejérváry br. gondnokskágot kért felesége ellen, a minek folytán a budapesti törvényszék Biedermann Saroltát gondnokság alá helyezte. Ezt az ítéletet azonban, a mely különben is olyan szakértők nyilatkozata alapján hozott, a kik Biedermann Saroltát soha közvetlenül meg nem figyeltek, a kir. tábla megsemmisítette.

— **(A pécsi építő-iparos-ifjak)** 1895. évi augusztus hó 24-én a Scholz-féle sörcsarnok termében a népkonnya javára zártkörű táncestélyt rendeznek. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépő-jegyek előre válthatók Kovács Imre vendéglős urnál és a rendezéségnél: személyjegy 1 korona, este a pénztárnál 60 kr. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag lesznek nyugtázva. Himmel Ferenc főrendező. Heidinger Károly pénztárnok. Schiffrich András ellenőr. Rendezők: Gadó Ignác, Hebenstreit Károly, Vlasics Ferenc, Vass István, Ohnesorg János, Rídeg István, Hermann Mihály, ifj. Schiffrich Antal, Hermann György, Schöndler Károly, Hilcsér István, Istokovics István, Pehr Nándor.

— **(Melyik egészségesebb uborka?)** Ez a kérdés okozta ma délelőtt a hetivásáron két patacsi asszony összeveszését. Egy éltes uri asszony vásárolt ma a Széchenyi-téren uborkát s az említett két patacsi asszonyhoz azon kérdéssel fordult, melyik egészségesebb uborka, a magáé-e, vagy a másiké? Az enyim! felelt az egyik. Csipőre teszi a másik a kezét s elkezdte: Hát az enyém talán nem egészség? azt hiszi kee, hogy minden az jó csak, ami ketőké? hát! akkőne még! Ezen aztán olyannyira összeperelték, hogy a piacon sétáló rendőrnek kellett őket kibékíteni, jobban mondva szétválasztani, mert már egymás haját tépték.

— **(Szegény „Matyi.”)** Már bizony rá is illik a „szegény“ jelző arra a szánalmas alakra, ki Kreutz Mátyás névre hallgat, s a piacon pántlikát árul. Alig néhány hónapja, hogy utcai csavargók 750 frtját elrabolták, ma már megint megkárosították néhány rőf szallagig. Matyi, úgy mint mások is, a hetivásáron kőborolt, s árulgatta silány portékáját, mikor is két haszontalan suszterinas egész észrevétel nélkül meglopta színes pántlikáját. Mint egy örült futott a megkárosított Matyi a rendőrhöz, mikor már t. i. észrevette az áru hiányát, s kérte a rend buzgó őret, szerezze vissza eltűnt portékáját. Szegény Matyi!

— **(Ez is a szerelem tevé.)** Baj, öreg hiba az, ha valakit a szerelem megszall ebben a bolondos nagy melegben! Tóth Dezső siklósi lakatos legény pedig így járt s e kánikulai nyavalyát olyatén módon kurálta, hogy ivott; de nem marólugot, vagy más effajta reménytelen szerelem ellen használni szokott árkanumot, hanem — spriccet. Témerdek sok spriccet fogyasztott el a Dezső, úgy, hogy már a siklósi csendőröknek is feltűnt a más különben szegény ördög lakatoslegény uri költekezése. Nem sokára aztán rá is jöttek, hogy a Dezső úgy lopta a spriccerek árát. Viszonya volt a Komolai Julissal, ki Tóth András jómódu siklósi gazdánál szolgált. Julis aztán megsugta szíve lovagjának, hogy lehet ám pénzre szert tenni, csak akarni köll. Dezső erre a műhelyéből álkulcsokkal fölfegyverkezve átment a Julishoz kurizálni s mikor a Julis gazdája elment hazulról: fölnyitották a szekrényt s onnét apránként vagy 300 forintot elloptak. Azt mondták, hogy a Julinak „stafirungra“ valót akartak összepórolni, mert a Dezső feleségül akarta venni. Julis négy, Dezsőt öt évi fegyházra ítélte a pécsi kir. törvényszék.

— **(Sorsolás.)** A z o l a s z v ö r ö s k e r e s z t s o r s j e g y e k t e g n a p m e g e j t e t t h u z á s á n a z 50,000 lírás főnyeremény az 1013. sor. 11. számú sorsjegyre esett. Nyertek továbbá 2000—2000 lírát a 7456. sor. 9. sz. és 10,181. sor. 26. sz. 1000—1000 lírát a 2174. sor. 34. sz. és 6742. sor. 12. sz. és 500—500 lírát a 3021. sor. 21. sz. és 3363. sor. 35. számú sorsjegyek.

— **(Ki a legnagyobb ur a városban.)** Ez olyan téma, melynek megoldásába még Nagy Sándor sem mert volt annak idején belemenni, pedig köztudomás szerint ő oldotta meg a gordiusi csomót is. A hivatalnokok szerint legnagyobb ur a princiális, a rendőrség nagy respektussal viseltetik a tolvajzszenik iránt s a külvárosi kocsmák Titán Laci jai diszpolgárnak azt választanák meg, ki legjobban tudja elagyabulálni a másikat. Nem ilyen magas régiokban született Kecskés Antal, mert ő mai napig csak kosárkötő, de úgy látszik ambiciozus ember, mert szorgalmas látogatója a városi hivatalos helyiségeknek. Elhagyta a felesége, többre betalulván egy szépen kifrizított nyalka borbélylegényt a világ minden kosárkötőjénél s mivel Kecskés uramnak nincs a féle ingó jószága, mint Petőfi bus juhászának, keservét csak a liter feneke enyhíti.

Harcias hangulatu kosárkötő éppen olyan ritkaság, mint békés természetű piaci kofa, de ha a szesz muziroz hősünk belsejében, akkor szük neki a világ, törpék az emberek és tapintatlanok a rendőrök. Különösen ez utóbbiakra van nagy pikje, lévén a rend hivatalos őrei azok, kik a hivatalan nagyságot assal tisztelik meg, hogy szabad lakást biztosítanak számára. Tegnap este is holmi korcsmai kihágásért szállították ő kelmét a városházára s alapos dorgatoriumokkal traktálva, elküldték haza. Kecskés Antal megfogadta a felsőbb utmutatást s elment a korcsmába. Mióta hűtelen oldalbordája elhagyta, asóta ott az ő hazája s együtt éneklí a költővel: „Áldjon vagy verjen sors keze, itt éléd, halnod kell!“ Ilyenkor ő a legnagyobb ur a városban, lepípálja a város összes kapacitárait, a nagyurakat nyáron süttögeti, tullez az anarkista Ravacholon és Caserion is. Az ő életének mottója pedig volt és marad: „Addig iszunk, míg meg nem halunk!“

Ballerina-interview.

— Eredeti tudósítás. —

A fővárosi lapok szenzációs eseményeit az interviewek képezik. Öndicsvágy suggalta elhatározásából arra a vakmerőségre vetemedtem, hogy Thália trikóba öltöztetett híveit kerestem fel a cirkus öltözőjében. Mély meghatottsággal léptem be s éppen Koralia kisasszonyt leptem meg, trikójának dískréjt javításánál.

— Engedje meg kisasszony, hogy hódolatteljes üdvözléteimtel lábai elé rakhassam . . .

Nem hagyott tovább beszélni.

— Az én lábaimat már sokan dicsérték, kérem a dolgot rövidre fogni.

— Hirlapíró vagyok, s becses hógylétükről jötem tudakosódni. Remélem, meg vannak városunkkal elégedve.

Gúnyos mosolyra vontá össze ajkait s kitelhető ballerina önérettel válaszolt:

— Jó levegőjük van!

Milyen szegény rejlik e néhány szóban arslánaink részére, mikor az idetévedt ballerínák a levegőt magasztalják. Mintha a levegőből élnének!

— Talán kellemesebb helyről jött ide?

A trikón az utolsó öltés is elkészült, fakó színe élénk ellentétet képez a csillogó szemekkel.

— Oh igen, az anhalt meiningeni udvari opera táncosnője voltam.

Kis testes szőke pördült előm. Udvariasan megkínáltam bonbonnal, mire teljes ivalakot írva le lábával, ő is kifakadt:

— Én a mecklenburg — strelitzi udvari operánál mondtam fel szerződésemet és ismétlem, hogy kitűnő levegőjük van.

A ballerínák körülfogtak s gúnyosan kacagva trémáztak;

— Jó a levegőjük, jó a levegőjük!

Egészen megzavarodtam s félénken lesütve szemeimet, hebegtem:

— A levegő az semmi, de az ivóvíz pompás.

A francia pezsgóktól edzett torkokból elemmentaris erővel tört ki a kacaj, újra körbe fogtak s unisono énekeltek:

Un souper avec eau

C est ici le plus beau . . .

A hívó csengetés elhangzott; egyedül maradtam a parfüm illat közepette s elgondolkozhattam, hogy miért csak a levegőt dicsérik itt a ballerínák.

TÁVIRATOK.

— **Kihallgatások a királynál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ó felsége tegnap délelőtt fogadta Bánffy b., Jósika b. és Kielmannsegg minisztereket Ischlben. A miniszterek résztvettek az az napi udvari ebéden is. Tegnap este érkezett Ischlbe Kállay miniszter is. Jósika b. este Aussébe, Bánffy b. nejjével Lucernebe utazott.

— **A román királyi pár Ischlben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A román királyi pár hétfőn délután három órakor érkezik Ischlbe. Lesz ünnepélyes fogadtatás a pályaudvaron, nagy udvari ebéd és este diszelőadás.

— **Nemzetiségek kongresszusa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pázmándy Dénes levélben kérte a belügyminisztert, hogy tiltsa be az augusztus 10-ére Budapestre egybehívott nemzetiségi kongresszust, mely csak a magyarok lepszkolására látszik alkalmas eszköznek, és azzal a tendenciával bír, hogy az ugyanekkor Brüsszelben tartandó interparlamentaris kongresszuson megjelenő magyar küldöttség célját, hogy a jövő évi kongresszus Budapestten tartassék, megakadályozzák.

— **Ferdinánd panassa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem a párizsi „Matin“ tudósítója előtt kijelentette, hogy minden cselekedete a szultán iránt való hódolattal magán viseli; elmondta továbbá, hogy pár hét alatt több mint ötszáz, jobbjára anonym levelet kapott, melyekben gyilkosnak, árulóknak nevezik.

— **Családi tragédia.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kispesztén Gukker Károly cipész, mert 28 frt házbéret nem tudta kifizetni és egyébként is eladósodott, 8 hónapos kis gyermekét, áldott állapotban levő feleségét, 5 kis gyermekét revolverrel, baltával megölte, végül magát is föbe durrantotta. Régebben a fővárosban virágzó üzlete volt, 30 segéddel dolgozott; azonban egy színésznővel viszonya volt, minek folytán nagyon eladósodott. Kispesztre húzódott vissza, hol magát józanul, tisztességesen viselte és közbecsülésnek örvendett. Utóbb házi ura butorait lefoglaltatta, a konyhában aludtak. A nyomor és kétségbeesés vittek végzetes tettere.

— **Nagy bukás Olaszországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Olaszország legtekintélyesebb bankháza, a genuai Fratelli Bingen cég csődbe jutott. A passzívák husz millió frankot tesznek ki. A párizsi, berlini és bécsi piacok vannak érdekelve.

— **Ujabb merénylet Bulgáriában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Pesti Napló“-nak jelentik Tatar-Tardsikból, hogy a Sztambulow-párt vezetőjét nyílt utcán megtámadták és törsturásokkal megölték. Nem tudni még eddig, vajjon Petkovról, vagy másról van-e szó?

— **Abbanmaradt szocialista tüntetés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budai szinkör tegnapi előadásán (a „Tabácsok“ című darabot adták) a rendőrség el volt készülve szocialista tüntetésre, de nem fordult elő semmi rendzavarás, csupán erős tapsolások voltak a karzaton.

— **Ferdinánd haza megy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem ma este elutazik Karlsbadból, és 10-én, vagy 12-én, trónralépte évfordulóján visszatér Szófiába. Időközben apósát látogatja meg.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. város 1895. évi augusztus 3. napján tartott hetivásáran

Az árak métermázsánként számítottak.

Buza 5.70—6.—; kétszeres 5.20—5.40; roza 4.80—5.—
árpa 5.50—5.60; zab 6.40—6.50; búkköny—; — kuko-
ricza 6.70—6.80; széna 2.—2.60; szalma 1.20.

Kínlat: erős, mintegy 40% gabona-kocsi volt a piacon.

NYILT-TÉR +)

Opel és Beyschlag-féle,
keveset használt

kitűnő kerékpár

eladó **Ferencziék-utca 11. sz.**

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Feloldó szerkesztő
PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Ma vasárnap augusztus hó 4-én

a
Bedő kávéházban

Dankó Pista

magyar nemzeti zene és daltársulata

bucsu-hangversenyt

rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik.

Kezdeté esti 8 órakor. — Belépti díj 40 kr.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy
Országut 45. sz. a. az Engel féle fakereskedés-
sel átellenben

Sütő-üzletet

nyitottam, melyet a modern kor minden kíváncsi-
szerint felismerve, kellő munkaerővel és szakértelem-
mel fogok vezetni.

A legfinomabb kávé-süteményt naponta három-
szor, a mindennemű hási kenyeret naponta korlátlan
mennyiségben szállítok háshoz a tartók' üzletemben.

Különösen bátorodom a n. é. közönség becses
figyelmét legkitünőbb

rozskenyeremre

felhívni, mely nálam naponta frissen kapható.

**Kenyeret és sültet a napnak bár-
mely szakában sütésre elvállalok.**

Kiváló gondom van üzletemben a mintaszerű
tisztaságra és a pontos kiszolgálásra.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve és
remélve, maradok

Pécs, 1895. július 22.

kiváló tisztelettel

Geöcz Zoltán,
sütőmester.

A legjobb szabadon idomított és lovagló-paripák.
A társulat csak rövid ideig fog Pécsen tartózkodni.

Olaszországi nagy sport-circus

Igazgató: CORRADINI FERENCZ Turinból.

Pécsen felállítva a buza-téren.

Ma vasárnap 1895. augusztus 4-én

két nagy ünnepélyes

előadás

tartatik, fényes, válogatott és felette mulattató műsorral.

A délutáni előadás lezártított helyárrakkal: Zártszék
60 kr., I. hely 40 kr., II. hely 25 kr., karzat 15 kr.

A délutáni műsorból különösen kiemelendő:

Záradékol visszavonhatlanul utolszor

A léghajó-ló

e század legnagyobb csodája, a világon egyedüli a
maga nemében.

Az esti műsorból különösen kiemelendő:

A dupla magas iskola lovaglás

lovagolja az összes menését Mlle Helene párisi ma-
gás iskolai lovarnó és Corradini igazgató ur.

A három csoda nőtestvér

Mlle Annitta, Leontine és Izabella de Dio fellépte
mint világhírű nyújtótornász művésznők.

Közkívánatra záradékol itt utoljára:

A MAGYAR NEMZETI LAKODALOM.

Holnap hétfőn aug. 5-én

nagy fényes mulattató előadás.

Saját 15 emberből álló zenekar.

Nagyérdemű közönség! Pécs város és vidéke
n. é. közönségének a művészet iránti pártolását is-
merve, minél számosabb látogatásért esedezik
teljes tisztelettel

Thaler Ede,
titkár.

Corradini Ferencz,
igazgató.

Eladó szőlő.

Egy a Makáraljában fekvő — házhelyekül kitünően alkalmas — az altalajban nagymennyiségű éles homokkal biró, nagyrész-
ben amerikai ojtványnyal már beültetett és termő állapotban lévő 4500 □ölnyi szőlőtelep présházzal együtt szabad kézből eladó.

Bővebbet Hegedüs Imre tulajdonosnál Szepesi-utcza 10.

Legjobb szer poloskák, balhák, házi bogarak, moly, a házi
állatokon lévő élősdiek ellen stb. stb

Zacherlin

Kitünő hatásu. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg,
2) a „Zacherl“ név.

Kapható Pécsen:

Grünhuth és Hirschler főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Burits Mátyás
Deutsch Lipót.
Dobszay Antal
Eiser János
Gyimóthy Gyula
Hampl Ede
Herdlein Lajos
Hollósy Adolf
Klobucsár Mihály
Köszl János
Leichtner Mór
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Melnár János
Mitsky Mór
Póth Vilmos
Präger János
Praindl Gyula
Reeh Vilmos özv.
Reinfeld A.
ifj. Rézbányai János
Schweitzer Keresztély
Simon János
Sipőcz István gyógyszer.

Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Wallerstein E. utóda
Weber Ferencz
Wertheimer Ch.
Zsivánovits Károly

Pécs-Bányatelep:
Victualien Mag. der D.G.H.
Gebhardt István

Bar.-Szabolcs:
Pollák Gábor

Bonyhád:
Ermel Adolf
Traiber A. V.

Dombóvár:
Pauncz Adolf
Schneckenberger Rob.
Spitzer Imre
Spitzer József

Német-Bóly:
Kann Lipót.

Szigetvár:
Fried Dávid
Oscodál Gusztáv
Szalay József

Bar.-Szt.-Lőrincz:
Gebauer Tivadár

Villányon:
Gyimóthy Jákó.

Vörösmart:
Thury Dénes gyógyszer.